

Rozenbottelraadsels

Struinend door onze mooie Gentse natuur valt het me op hoeveel rozenbottels er dit jaar aan de struiken hangen. Even bekruipt me de zin om een deel te oogsten om er – net als vroeger – gelei en snoepjes mee te maken, maar ik besluit de overvloed volledig aan de vogels en andere bottelliefhebbers uit onze fauna over te laten.

Noem een rozenbottel nooit zomaar een vrucht. De ‘pitten’ die je binnenin vindt, zijn de eigenlijke vruchten: dopvruchtjes die elk één zaad bevatten.

Als je een wilde roos van naderbij bekijkt, zie je dat de bloembodem een schoteltje vormt. Boven aan de rand van dat schoteltje staan de kelk- en kroonbladen en de meeldraden. Maar de stampers beginnen lager, de vruchtbeginsels die later tot vruchtjes zullen rijpen, staan samen op de bloembodem. Als de roos verwelkt, groeit de bloembodem uit tot de rozenbottel

die de vruchtjes omvat. De rozenbottel is dus geen echte vrucht maar een schijnvrucht.

Met een beetje geluk zie je aan de bovenkant van de bottel nog de vijf kelkblaadjes van de verwelkte roos hangen. Twee van die kelkblaadjes zijn aan beide kanten gefarfeld, eentje is slechts aan één kant gefarfeld en twee zijn gaafrandig. Misschien herken je ze in dit oude Romeinse raadseltje: “Vijf broers zijn wij, in één nacht geboren, twee dragen een baard en twee zijn geschoren, één heeft slechts een halve baard, wie zijn wij?”

Oh ja, de kleine vruchtjes staan vol haartjes die behoorlijk veel jeuk kunnen veroorzaken als ze onder je kledij op je huid terecht komen. Jeukpoeder wordt dan ook gemaakt van rozenvruchtjes, maar laat ons dat geheimpje maar niet voortvertellen...

